

Divadelní sál, pohled do hlediště s balkonem (říjen 1928)

Позоришна сала, поглед према гледалишту са балконом (октобар 1928)

Mimořádný vyslanec a zplnomocněný ministr ČSR pan Jan Šeba pokládá otevření Československého domu za důležitý mezník ve stycích jihoslovansko-československých a přál by si, aby v nejbližší době dostalo se v Československém domě útulku Šafaříkově knihovně.²⁰

Vřelými slovy oceňuje práci bělehradských Čechů obecní starší pan Vasa Lazarević a jménem bělehradské obce vítá otevření nové reprezentační budovy. Slibuje, že bělehradská Obec bude vždy podporovati kulturní snahy československé kolonie a přeje celé naší práci mnoho zdaru.

Ministr pan Miša Trifunović vítá jménem Jihoslovansko-československé ligy otevření Československého domu a těší se, že i Liga bude míti v domě příležitost rozšířiti svoji činnost a vybudovati těsnou spolupráci s bělehradskými Čechoslováky.

Po proslavu předsedy Svazu československých spolků v Království SHS

²⁰ Myslí se knihovna Janka Šafaříka, synovce Pavla Josefa Šafaříka. Prozatím jediný doklad o tom, že bělehradští Češi plánovali převzetí této mimořádně cenné knihovny. Nakonec ji získala Národní knihovna, což se knihovně J. Šafaříka stalo osudným, protože shořela spolu s ostatními knihami 6. dubna 1941.

p[ana] stavitele Josefa Hrnčíře,²¹ mluví zástupce Československé obce jednatel pan Josef Vízek²² a předseda československé besedy Havlíček²³ pan inž. Jan Dubový, děkují správní radě Československého domu za úspěšně vykonanou práci a slibují, že členstvo obou spolků bude se snažiti, aby dům prosperoval. Zdůrazňují, že celá československá kolonie v Bělehradě vidí v nové budově svůj domov a v české škole záruku zdárné budoucnosti bělehradských Čechoslováků.

U příležitosti slavnostního otevření vyznamenal Jeho Veličenstvo král významné členy československé kolonie a Království SHS řády sv. Sávy i medailemi za občanské zásluhy.²⁴ Dekret královský předčítá zástupce ministerstva osvěty, jemuž předseda děkuje jménem všech vyznamenaných a prosí jej, aby díky tlumočil i Jeho Veličenstvu králi.

V závěru předčítá předseda telegrafické projevy jednotlivých korporací a jednotlivců, které správní radě došly.

Sborem *Svůj k svému*²⁵ končí se tato zdařilá slavnost, načež předseda vyzval přítomné hosty i krajany k prohlídce budovy a školních místností.

Slavnosti 28. října byly ukončeny dne 4. listopadu představením *Strakonický dudák*,²⁶ které sehrály oba krajanské spolky bělehradské za režie krajana Černého,²⁷ za účinné pomoci sokolské jednoty Matica v Bělehradě, jejíž členky za vedení paní Marie Vojinovičové nastudovaly tance, při čemž hudební část vedl pan prof. Václav Vedral. Úspěch hry byl dokonalý. Zahajovací proslov měl jeden z nejstarších bělehradských ochotníků pan major ve výslužbě Václav Jůza,²⁸ jehož řeč uvádíme:

»Drazí krajané! Vyznamenali jste mne velikou poctou, abych jako člen nejstarší zakladatelské gardy českého spolku promluvil k vám při zahájení her v této milé kapliče několik slov.

²¹ Architekt, v té době ředitel bělehradské filiálky české stavební firmy Matyáš Blecha.

²² Prokurista bělehradské filiálky Pražské úvěrní banky.

²³ Československá beseda Havlíček byl druhý spolek bělehradských Čechů, založený v roce 1907, v roce 1938 splynul s Československou obcí v Bělehradě.

²⁴ Jejich seznam otiskly některé bělehradské deníky, například deník *Politika* ve svém pondělním vydání z 29. října 1928, s. 5.

²⁵ Pochodová píseň, kterou složil Karel Kaleta.

²⁶ Divadelní hra Josefa Kajetána Tyla z roku 1847.

²⁷ Evžen Černý (1895-1941), úředník bělehradské filiálky Pražské úvěrní banky, jeden z Čechů, kteří za pomoc československým emigrantům v letech 1939-1941 zaplatili svým životem.

²⁸ Václav Jůza (1853-1942), v té době služebně nejstarší člen bělehradských českých spolků, zakládající člen Lumíra (1885), který se po 1. světové válce odstěhoval z Bělehradu do Žamberka.